

HOLLANDIA ÉS SVÉDORSZÁG MEGENYHÜLT, ÁM AUSZTRIA TOVÁBBRA IS ELLENZI AZ ORSZÁG INTEGRÁCIÓJÁT

Schengen: Bécs még várakoztatja Romániát

Immár egyedül Ausztria ellenzi Románia – és Bulgária – schengeni integrációját, a bécsi hatóságok elengedhetetlennek tartják, hogy csökkenjen az illegális bevándorlók száma, szerintük csak ezután lehet biztonsággal arra alapozni, hogy az EU külső határai a két ország esetében is rendeltetésszerűen működnek. Hollandia is támogatja már Románia csatlakozását, de a Bulgáriáját elutasítja.

» ROSTÁS SZABOLCS

Annak ellenére, hogy Svédország parlamentje pénteken zöld jelzést adott Románia schengeni csatlakozásának, amelyet immár Hollandia is támogat, Ausztria továbbra is ellenzi, hogy az országot felvegyék a határellenőrzés nélküli övezetbe. „A migrációs válság drámai szintet ütött meg Ausztriában, Bécs emiatt továbbra sem támogatja Bulgária és Románia csatlakozását az Európán belül szabad mozgást biztosító schengeni övezetbe” – jelentette ki Karl Nehammer

osztrák kancellár pénteken újságíróknak, beiktatásának első évfordulója alkalmából nyilatkozva. Az MTI által idézett osztrák kormányfő szerint Ausztriában több mint 100 ezren kértek menedékjogot csak idén, háromnegyedüket viszont egyik EU-tagországban sem regisztrálták. Mint arról beszámolt, felmérések szerint a regisztráció nélküli menedékkérők 40 százaléka a Törökországon, Bulgárián, Románián és Magyarországon keresztül vezető útvonalon érkezik Ausztriába, emiatt pedig Bécs nem tudja elfogadni a schengeni övezet bővítését. Ahhoz, hogy a két ország mégis szabad jelzést kapjon Ausztriától, Nehammer szerint elengedhetetlen, hogy csökkenjen az illegális bevándorlók száma, mert álláspontja szerint csak ezután lehet biztonsággal arra alapozni, hogy az EU külső határai Bulgáriánál és Romániánál is rendeltetésszerűen működnek. Gerhard Karner osztrák belügyminiszter ugyanakkor a hétvégén úgy foglalt állást, Bécs annak már látja értelmét, hogy Horvátország csatlakozzék a schengeni övezetbe.

Ausztria annak ellenére is hajthatatlannak mutatkozik, hogy az osztrák kormány képviselőinek meggyőzése érdekében Luciano Bode román belügyminiszter a múlt

héten Bécsben tárgyalt, ahol technikai részletekbe menő megbeszélést folytatott osztrák hivatali kollégájával és más politikusokkal. Bode azzal érvelt, hogy az év első nyolc hónapjában a nyugat-balkáni útvonalon az Európai Unióba érkezett 128 ezer illegális bevándorló kevesebb mint 3 százaléka (3574 migráns) haladt át Románián. A tárcavezető azzal tért haza Bukarestbe, hogy Karner megnyugtatta őt: a „schengeni bővítéssel kapcsolatos kijelentései nem irányultak Románia ellen”. Karl Nehammer nyilatkozata azonban arra enged következtetni, hogy Bode lobbija nem bizonyult sikeresnek.

Eközben a holland kormány miniszterei pénteki tanácskozásukon úgy döntöttek, hogy támogatni fogják Románia és Horvátország csatlakozását az Európán belül szabad mozgást biztosító schengeni övezetbe, de Bulgáriát elutasítják. A holland parlament október végén még azon az állásponton volt, hogy Románia csatlakozását sem támogatja. Eric van der Burg igazságügyi és belbiztonsági államtitkár a pénteki döntés után úgy nyilatkozott: míg Románia és Horvátország készen állnak a csatlakozásra, Bulgária nem teljesítette a felvételhez szükséges kritériumokat. Elmondása szerint Mark Rutte miniszterel-

nök azzal érvelt a döntést követően, hogy Bulgáriával kapcsolatban továbbra is aggályok vannak a korrupció elleni küzdelem és a jogállamiság terén, ezenkívül az ország a csatlakozás technikai feltételeinek sem felel meg. Rutte szerint a kabinet döntése objektív volt, „nincsenek mögötte politikai indokok.” Nicolae Ciucă román miniszterelnök és Bogdan Aurescu külügyminiszter üdvözölte, hogy a holland kormány pozitívan véleményezte Románia csatlakozását, de az osztrák elutasítást egyelőre nem kommentálták. Nicu Ștefanuță, a Mentsétek meg Romániát (USR) európai parlamenti képviselő szerint ugyanakkor Bécs álláspontja azzal áll összefüggésben, hogy a horvátok múlt héten meghívták Krk szigetére az osztrák kancellárt, és megmutatták neki az ott működő cseppfolyógáz (LNG)-terminált. Ștefanuță szerint Nehammer megértette, hogy azon keresztesül Ausztria is jelentős mennyiségű gázhoz juthat hozzá, ha nem akadályozza Horvátország felvételét a schengeni övezetbe.

Az uniós tagországok belügyminiszterei csütörtökön ülnek össze, és tárgyalnak Románia, Bulgária és Horvátország schengeni felvételéről. Az övezet kibővítését kizárólag az összes tagállam beleegyezésével határozhatják el.

Hatalmas indulatok forrnak Kínában a „zéró Covid”-politika miatt

» PATAKY ISTVÁN

Amélyben hatalmas indulatok forrnak Kínában, s bár ezek elsősorban a járványkezelés ellen irányulnak, a lezárások folytatásával az általános frusztráció megerősíthető a Hszi Csin-ping-rendszer legitimitációját – állapította meg a Krónikának Salát Gergely Kína-szakértő, aki szerint a tüntetések kapcsán a nyugati véleményformálók évtizedek óta először érzik azt, hogy fogást találnak a kínai kormányzaton. Kína rendkívül szigorú vírusellenes korlátozásai ellen több városban is tüntettek, az elmúlt évtizedek legnagyobb tiltakozása robbant ki a Kommunista Párt uralma ellen. Több demonstrációra került sor egyebek mellett Sanghajban és Pekingben is, sokan pedig már nemcsak az emberek életét megmentő és a gazdaságot gyengítő szigorítások enyhítését, hanem Hszi Csin-ping elnök lemondását és az országot több mint 70 éve irányító Kínai Kommunista Párt távozását is követelték. A tiltakozásokról készült videókon az látható, hogy az emberek – köztük sok fiatal – fehér lapot tartanak a fejük fölé, amellyel a szólásszabadság hiányát jelzik. Az 1,4 milliárd lakosú országban továbbra is a „zéró Covid”-politika van érvényben, miközben a világ nagy részén feloldották a korlátozások többségét. E politika egész városrészek lezárását és karanténok elrendelését is lehetővé teszi a hatóságoknak, valamint azt is, hogy barikádokat emeljenek járványügyi szempontból kockázatosnak ítélt lakó- és gyárépületek köré. A hatóságok néhány szabályon könnyítettek, hogy a közvélemény haragját enyhítsék, de egyelőre kérdéses, hogy a kormány szakít-e a „zéró-Covid” politikával. Michael Ryan, az Egészségügyi Világszervezet (WHO) vezérelhelyzeti igazgatója a hétvégén közölte, a szervezet örömmel látja, hogy Kína enyhít a koronavírus-járvány miatt bevezetett szigorú korlátozásokon, és „a valósághoz igazítja jelenlegi stratégiáját”.

Pekingben a tüntetők üres papírlapokat tartottak a magasba, és a kommunista hatalmat bírálták

Salát Gergely Kína-szakértő, a budapesti Külügyi és Külgazdasági Intézet vezető kutatója a Krónika megkeresésére arra emlékeztetett, hogy a kelet-ázsiai országban az elmúlt évtizedekben is gyakoriak voltak a tüntetések, de ezek helyi ügyek miatt törtek ki, és egymástól elszigeteltek voltak. Ezzel szemben az országban végigsöpörő mostani tüntetéshullám sajátossága, hogy egyszerre sok tucat helyszínen vannak megmozdulások Kína legkülönbözőbb részein, és a követelésük ugyanaz: a „zéró-Covid”-politika beszüntetése. „Ilyen országos mozgalomra 1989 óta nem volt példa. Egyelőre igazán nagy tömegek nem mentek az utcára, s a rendszer stabilitását nem fenyegetik a demonstrációk, de az egyértelmű, hogy a városi középosztálynak nagyon eleve van a lezárásokból és az ezek okozta állandó bizonytalanságból” – fogalmazott lapunknak az elemző. Szerinte a mélyben hatalmas indulatok forrnak – ezek alapvetően nem az egész rendszer ellen irányulnak, hanem az elhibázottnak tartott járványkezelés ellen, de ha a lezárásoknak nem lesz hamarosan

vége, akkor az általános frusztráció megerősíthető a Hszi Csin-ping-rendszer legitimitációját. „A kormányzat nehéz döntés előtt áll. Ha a vírust szabadon engedik, az idős korosztály alacsony átlótlottsága miatt milliós nagyságrendű halottal és a kínai egészségügyi rendszer túlterhelődésével kell számolni, ami szintén legitimitációs problémákat okoz, és szembemegy a két és fél éve közvetített üzenettel, miszerint míg a Nyugat pocsékul kezelte a járványt, Kína ebben (is) hihetetlenül sikeres volt. Ha viszont maradnak a lezárások, akkor az elégedetlenség tovább nő, amit el lehet fojtani ugyan erőszakos eszközökkel és a közösségi média cenzúrázásával, de ez a klauszrofóbia és a dühöt csak tovább növeli” – jelentette ki a magyarországi kutató.

A kínai események kapcsán megszólalt Washington is. John Kirby, a Fehér Ház Nemzetbiztonsági Tanácsának kommunikációs vezetője azt mondta, támogatják a békés tiltakozást, és közlelő figyelik a Kínában zajló eseményeket. Kérdésünkre, miszerint a jelenlegi haborús környezet-

ben kinek használhat Kína destabilizálódása, Salát Gergely arra emlékeztetett, hogy az amerikai – és nyomukban a nyugat-európai – politikai éltek és médiumok régóta próbálják az – immár a Nyugat globális dominanciáját fenyegető – kínai rendszert elnyomónak, népszerűtlennek és illegitimnek beállítani, s ehhez kapóra jönnek a mostani tüntetések. „A kínai emberek többsége a legutóbbi időig azt vallotta, hogy az országban alapvetően jó irányba mennek a dolgok. A zéró Covid-politika fenntartása miatt azonban sokakban felmerül a kérdés: ha az egész világ szabadon utazik, étterembe megy, meccset néz, él, akkor nekünk miért kell visszatérően hosszú hetekig-hónapokig otthon maradnunk? Biztos, hogy vezetőink a legjobb döntést hozták? A nyugati véleményformálók évtizedek óta először érzik azt, hogy fogást találnak a kínai kormányzaton, így biztosak lehetünk benne, hogy kiemelt – sokszor aránytalanul nagy – figyelmet fognak kapni a legkisebb kínai megmozdulások is. A demonstrációk jó eséllyel elhalnak, de a Hszi Csin-ping féle vezetés már így is komoly presztízsesztéget szenvedett” – szögezte le a Krónikának Salát Gergely Kína-kutató.

A WHO korábban „fenntarthatatlannak” nevezte Kína „zéró-Covid”-stratégiáját, mert úgy vélte: a koronavírus rendkívül fertőző omikron változatának megjelenése miatt lehetetlen minden egyes fertőzés megakadályozása. Kína már régóta fejleszti saját, RNS-alapú védőoltását, viszont eddig még nem engedélyezte a nyugati gyógyszeripari nagyvállalatok által kifejlesztett vakcinák kínai használatát. A legtöbb nyugati országhoz képest a kínai idős emberek átlótlottsága viszonylag alacsony: a 80 év feletti kínai lakosok 66 százaléka kapott egy védőoltást, de csak 40 százalékuk kapta meg a második, emlékeztető oltást a kínai nemzeti egészségügyi hatóság adatai szerint.